

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 16P/244/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7216211228
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Baláž
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2016:7216211228.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Radoslav BALÁŽ v právnej veci mal. C. K., N.. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Mesto Gelnica, dieťa rodičov: matky F. K., N.. XX.XX.XXXX, C. A. K.-Q., Q. C. XXXX/XX, C..Č.. Ú. E. a otca neuvedeného, na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie 9, Košice, za účasti Detského domova Gelnica, Hlavná č. 50 a V.. K. V., N.. XX.XX.XXXX, A. Ž. XXX, o vyslovenie osvojiteľnosti s prísl., takto

rozhodol:

I. U r č u j e sa, že mal. C. K., N.. XX.XX.XXXX je osvojiteľný.

II. P o z b a v u j e sa matka F. K., N.. XX.XX.XXXX rodičovských práv a povinností vo vzťahu k mal. C. K., N.. XX.XX.XXXX.

III. Ustanovuje sa mal. C.Y. K., N.. XX.XX.XXXX za poručníka V.. K. V., N.. XX.XX.XXXX, ktorá je oprávnená a povinná zastupovať maloletého, spravovať jeho majetok a dbať pri tom na pokyny súdu.

IV. Ustanovená poručníčka je povinná súdu predkladať raz za 6 mesiacov správy o mal. C. K., N.. XX.XX.XXXX a o nakladaní s jeho majetkom.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice sa svojim návrhom zo dňa 04.05.2016, doručeným Okresnému súdu Košice II dňa 09.05.2016 domáhal, aby rozhodol, že maloletý C. K., N.. XX.XX.XXXX je osvojiteľný, aby súd matku pozbavil rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému a tiež, aby maloletému ustanovil poručníka.

2. Návrh odôvodnil tým, že maloletý C. (pôvodne Emil) sa narodil matke ako jej piate dieťa. Od svojho narodenia do 14.07.2015 vyrastal s matkou. Maloletý bol umiestnený do starostlivosti Detského domova Gelnica na základe uznesenia Okresného súdu Košice II č.k. 23P/327/2015-7 zo dňa 1.7.2015 z dôvodu, že matka dieťa zanechala v starostlivosti cudzej osoby a sama prehlásila, že sa o syna nedokáže postarať. U maloletého C. prebehlo na Okresnom súde Košice II konanie vo veci určenia mena č.k. 45P/130/2014-46 zo dňa 25.9.2015 potom, čo matka tomuto dieťaťu dala rovnaké meno, ako svojmu predchádzajúcemu dieťaťu narodenému v roku 2012. Dieťa sa v detskom domove dobre adaptovalo, vyrastá v starostlivosti profesionálneho rodiča. V oblasti vývinu reči je u neho mierne zaostávanie, ovláda základné slová, rozumie všetkému, čo sa od neho vyžaduje, slovnú zásobu si postupne obohacuje. Celkový vývin dieťaťa mierne zaostáva, zdravotný stav maloletého je sledovaný v kardiologickej, urologickej a zubnej ambulancii. Matka maloletého sa zdržiava na neznámom mieste. V predchádzajúcom období žila v družobnom vzťahu s Z. Š.. Do 14.07.2015 zabezpečovala starostlivosť o maloletého C.. Starostlivosť matky o dieťa bola sledovaná úradom a tiež sociálnymi pracovníkmi Mesta Košice, vzhľadom na nezáujem o jej ostatné deti. Matka neustále migrovala, prechodne sa

zdržiavala na Sídlišku Luník IX v Košiciach, na ul. K. XX u matky svojho druha pani H. K. alebo na ul. B. X u svojej matky A. K.. Bola motivovaná zabezpečiť si bývanie v zariadení núdzového bývania pre matky s deťmi, takúto možnosť odmietla. Viackrát bola videná neustrannými osobami na vlakovej stanici v Košiciach, v oblasti záhradkárskej osady „Za malou stanicou“, taktiež v záhradkárskej osade „Matejkár“ v Košiciach. Matka sa nestará ani o jedno zo svojich predchádzajúcich detí. Dve sú zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke A. K.. Ďalšie štyri deti sú umiestnené v Detskom domove Gelnica. Matka deti v detskom domove nenavštevuje a žiadnym spôsobom sa o nich nezaujíma. Bola poberateľkou rodičovského príspevku a prídavku na dieťa do júla 2015. Po odňatí mal. C. už nemá žiaden príjem. Nie je poberateľkou žiadnej štátnej dávky, ani dávky v hmotnej núdzi. Detský domov Gelnica úradu oznámil, že u maloletého Tomáša boli podľa § 102 ods. 1 písm. a./ zákona č. 3/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov splnené podmienky na osvojenie. Matka počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovala skutočný záujem o svoje dieťa umiestnené v starostlivosti Detského domova Gelnica, pričom jej v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka. Matka si neplnila a doposiaľ neplní vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu. Doposiaľ nevyňaložila úsilie si upraviť svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohla osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa.

3. Prípisom sp.zn. 23P/155/2016 zo dňa 13.7.2016 Okresný súd Košice II predmetnú vec mal. C. K. postúpil na tunajší súd. Predmetná vec bola tunajšiemu súdu doručená dňa 24.08.2016.

4. Tunajší súd šetrením zistil, že matka sa toho času nachádza od 17.5.2016 vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra- Chrenová, kedy uvedený trest má vykonávať až do 17.5.2017.

5. Matka sa k návrhu vyjadrila písomným podaním zo dňa 3.10.2016, v ktorom uviedla, že nechce byť vypočutá v tomto konaní a súhlasí s tým, aby sa uvedené konanie uskutočnilo a vo veci rozhodlo bez jej prítomnosti. Zároveň súhlasila s návrhom na vyslovenie osvojiteľnosti vo veci jej syna C..

6. Na pojednávaní konanom dňa 18.10.2016 súd uznesením vyhláseným na uvedenom pojednávaní pribral do konania, ako účastníka konania, pani Mgr. K. V., N.. XX.XX.XXXX, zamestnankyňu Detského domova Gelnica, ktorá prejavila ochotu vykonávať funkciu poručníka maloletému dieťaťu.

7. Súd vykonal dokazovanie výsluchom poverenej zamestnankyne navrhovateľa, výsluchom poverenej zamestnankyne Detského domova Gelnica - V.. K. V., ako aj oboznámením sa s listinnými dôkazmi a pripojenými súdnymi spismi, na základe čoho zistil tento skutkový stav:

8. Maloleté dieťa - C. K., sa narodilo dňa 07.05.2013 v Košiciach - Juh matke, F. K.Á., N.. XX.XX.XXXX. Otca nemá určeného. Uznesením Okresného súdu Košice II sp.zn. 23P/237/2015-7 zo dňa 1.7.2015, ktoré nadobudlo vykonateľnosť dňa 1.7.2015 bolo dieťa predbežným opatrením dočasne zverené do ústavnej starostlivosti Detského domova Žakarovce a to potom, čo sa matka s dieťaťom zdržiavala v domácnosti pani H., ktorú však dňa 3.6.2015 opustila bez dieťaťa a prehlásila, že sa nedokáže o dieťa postarať. Pani H. a ani jej syn nemali záujem o starostlivosť o maloletého.

9. Rozsudkom Okresného súdu Košice II sp.zn. 23P/237/2015-33 zo dňa 15.1.2016 bola u maloletého C. nariadená ústavná starostlivosť a na jej výkon bol maloletý umiestnený do Detského domova Gelnica. Matka maloletého zároveň bola zaviazaná platiť na maloletého syna výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa počnúc od 14.7.2015.

10. Podľa správ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, ako aj Detského domova Gelnica, matka sa o dieťa v detskom nezaujíma. Toho času sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová, kde si odpykáva trest do 17.5.2017. Má šesť detí a o žiadne z nich sa nestará. Dve z jej detí sú zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke A. K. a ďalšie štyri deti vrátane mal. C. sú umiestnené v Detskom domove Gelnica. Matka detí v detskom domove nenavštevovala a ani nenavštevuje. Má dlh na výživnom na maloletého C. voči detskému domovu, ktorý bol k 31.8.2016 v celkovej výške 444,55 EUR.

11. Maloletý C. dosiaľ nemá zapísaného otca vo svojom rodnom liste. Od jeho umiestnenia do detského domova ani jeho matka a ani nikto z jeho rodinných príslušníkov, prípadne iných príbuzných o neho neprejavil záujem. Je nahlásený v prehľade detí, ktorým je potrebné sprostredkovať náhradnú rodinnú

starostlivosť. Je to milé živé dieťa. V oblasti vývinu reči je u neho mierne zaostávanie, ovláda základné slová, rozumie všetkému, čo sa od neho vyžaduje, slovnú zásobu si postupne obohacuje. Celkový vývin dieťaťa mierne zaostáva, zdravotný stav maloletého je sledovaný v kardiologickej, urologickej a zubnej ambulancii. V detskom domove má umiestnených aj dvoch starších a jedného mladšieho brata. Chlapci sú v kontakte, ale súrodenecké väzby sú veľmi slabé, nakoľko v rodinnom prostredí sa vôbec nestretli.

XX. V.. K. V., N.. XX.XX.XXXX, je zamestnankyňou Detského domova Gelnica.

13. Podľa § 102 ods. 4 Zákona o rodine, o splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

14. Podľa § 102 ods. 1 Zákona o rodine, na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak

a) počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo

b) počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavili o dieťa žiadny záujem, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka, alebo

15. Podľa 395 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len ako „CMP“), ak § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

16. Podľa § 135 CMP, konaniami vo veciach osvojenia sú konanie o

a.) osvojiteľnosti,

17. Podľa § 136 CMP, na konanie vo veciach osvojenia je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má dieťa v čase začatia konania bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom. Ak takého súdu niet, je na konanie príslušný súd, v ktorého obvode sa dieťa zdržuje.

18. Podľa § 138 ods. 1 CMP, účastníkmi konania o osvojiteľnosti sú navrhovateľ, dieťa a jeho rodičia.

19. Podľa § 139 CMP, súd v konaní môže vyslychnúť toho, v koho starostlivosti sa dieťa nachádza, alebo štatutárny orgán zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, v ktorom je dieťa umiestnené. Súd v konaní o osvojiteľnosti skúma aj okolnosti na strane dieťaťa vylučujúce splnenie účelu osvojenia.

20. Podľa § 38 ods. 4 Zákona o rodine, ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

21. Podľa § 39 ods. 4 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká.

22. Podľa § 56 ods. 1 Zákona o rodine, ak obaja rodičia maloletého zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu súd ustanoví mal. dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

23. Podľa § 56 ods. 2 Zákona o rodine, poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu.

24. Podľa § 57 ods. 1 Zákona o rodine, ak sú rodičia maloletého dieťaťa nažive a ak to nie je v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa, súd ustanoví za poručníka predovšetkým toho, koho navrhli rodičia,

ktorých výkon rodičovských práv a povinností bol pozastavený. Ak niet takej osoby, súd ustanoví za poručníka niekoho z príbuzných alebo blízkych osôb maloletého dieťaťa alebo jeho rodiny alebo inú fyzickú osobu.

25. Podľa § 57 ods. 2 Zákona o rodine, za poručníka maloletého dieťaťa možno ustanoviť aj manželov.

26. Podľa § 57 ods. 3 Zákona o rodine, ak nebolo možné ustanoviť za poručníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví za poručníka obec a v prípadoch maloletých detí bez sprievodu orgán sociálnoprávnej ochrany podľa osobitného predpisu.

27. Podľa § 58 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí o ustanovení poručníka, súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom mal. dieťaťa a správy o mal. dieťaťi.

28. Podľa § 58 ods. 3 Zákona o rodine, poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme mal. dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci mal. dieťaťa, vyžaduje schválenie súdu.

29. Podľa § 111 CMP, v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o

b) úprave výkonu rodičovských práv a povinností,
e) poručníctve,

30. Podľa § 120 ods. 1 CMP, súd rozhoduje rozsudkom vo veciach podľa § 111 písm. b) až d), h) a i), inak rozhoduje vo veci samej uznesením.

31. Na základe vyššie prezentovaných a vykonaných dôkazov mal súd preukázané, že u mal. C. sú splnené podmienky pre vyslovenie osvojiteľnosti, nakoľko jeho matka neprejavuje o neho skutočný záujem po dobu dlhšiu ako 6 mesiacov, keďže od jeho umiestnenia do detského domova sa o neho nezaujímal. Rovnako tak z vykonaného dokazovania je zrejmé, že si matka voči maloletému dlhodobo neplní svoju vyživovaciu povinnosť. Maloletý nemá určeného otca. Na základe uvedených skutočností je teda naplnený tzv. kvalifikovaný nezáujem zo strany matky o maloletého, a tým je aj splnený predpoklad pre vyslovenie podmienky osvojiteľnosti u maloletého.

32. Pokiaľ ide o pozbavenie rodičovských práv matky k jej mal. synovi C., tu súd vychádzal z obsahu správ ako Detského domova, tak aj úradu práce a v neposlednom rade aj z pripojených spisov, z ktorých je zrejmé, že matka dlhodobo zanedbávala starostlivosť o maloletého C.. Prakticky od 14.7.2015, kedy ho zanechala u pani H., prestala vykonávať starostlivosť o maloletého. I vo vzťahu k svojim ďalším deťom sa prejavila nezodpovedne a to do takej miery, že tieto jej ďalšie tri deti skončili v detskom domove, a ďalšie dve sú zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Jej nezodpovedný prístup sa prejavil aj v tom smere, že dosiaľ neprejavila ani snahu dať maloletému zapísať otca do rodného listu, resp. v tomto smere viesť konanie o určenie otcovstva. Matka v minulosti ani nemala stálu domácnosť a ani neprejavila ochotu zlepšiť svoje sociálne a rodinné podmienky tak, aby mohla zabezpečovať starostlivosť o dieťa. Navyše v súčasnosti je vo výkone trestu. Podľa § 38 ods. 4 Zákona o rodine, sa za zneužívanie rodičovských práv a povinností zo strany rodičov považuje okrem iného aj zanedbávanie maloletého dieťaťa alebo iné zlé zaobchádzanie s maloletým dieťaťom, čo popis situácií podaných v správach vyššie uvedených subjektov v plnej miere uvedenú definíciu napĺňa. Súd preto pozbavil matku jej rodičovských práv a povinností k maloletému C..

33. Napokon, vzhľadom na podaný návrh navrhovateľa, v ktorom tento navrhoval v prípade pozbavenia matky jej rodičovských práv a povinností, rozhodovať aj o ustanovení poručníka pre maloletého, súd rozhodoval aj o tejto časti návrhu. Keďže dôvody pre pozbavenie rodičovských práv a povinností u matky tu dané boli, u maloletého v súčasnej dobe otec nie je určený, žiadna iná vhodná osoba predovšetkým z radov príbuzných maloletého dieťaťa sa nenašla, súd ustanovil maloletému za poručníka zamestnankyňu detského domova Gelnica, v ktorom je dieťa toho času umiestnené a ktorá prejavila ochotu vykonávať uvedené funkciu, a síce V. K. V., N.. XX.XX.XXXX, ktorá sa v túto chvíľu javila, ako najvhodnejšia osoba na výkon tejto funkcie.

34. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

35. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

36. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

37. O trovách konania súd v danom konaní nerozhodoval, nakoľko zo strany účastníkov konania nebol podaný návrh na rozhodovanie o nich, pričom podľa § 57 CMP súd môže o nich v mimosporových konaniach rozhodovať len na návrh.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves, písomne v štyroch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok /ďalej len ako „CSP“/)

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.